

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2010 r.

**Pan
Andrzej Oziębło
Starosta
Powiatu Białobrzeskiego**

LWA-4101-11-05/2010
P/10/125

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach, zwanym dalej „Starostwem”, kontrolę w zakresie realizacji przez Starostę zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa, w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 sierpnia 2010 r. – Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wykonywanie przez Starostę Białobrzeskiego zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.

1. Wyniki kontroli wykazały, że Starosta Białobrzeski nie doprowadził do zgodności danych o powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, znajdujących się w rejestrach prowadzonych przez Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości (WGKK i N) i Wydział Rolnictwa i Leśnictwa i Ochrony Środowiska (WRL i OŚ).

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Dane statystyczne dotyczące powierzchni tych lasów, wykazane w sprawozdaniach o lasach stanowiących własność osób fizycznych i prawnych GUS L-03 sporządzonych za lata 2007, 2008 i 2009 przez WRL i OŚ – znacznie odbiegały od danych uzyskanych w trakcie kontroli z WGKK i N.

Wg danych WGKK i N na terenie Powiatu Białobrzeskiego znajdowało się:

- na koniec 2007 r. – 5.852 ha lasów niepaństwowych tj. o 763 ha mniej od powierzchni lasów wykazanych w sprawozdaniu L – 03 za 2007 r.
- na koniec 2008 r. – 5.918 ha lasów niepaństwowych tj. o 697 ha mniej od powierzchni lasów wykazanych w sprawozdaniu L – 03 za 2008 r.
- na koniec 2009 r. – 5 853 ha lasów niepaństwowych tj. o 762 ha mniej od powierzchni lasów wykazanych w sprawozdaniu L – 03 za 2009 r.

2. NIK negatywnie ocenia działania Starosty w zakresie uaktualniania uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Ustalono, że Starosta nienależycie wywiązywał się z obowiązku określonego w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o lasach². – nie zlecając sporządzenia aktualizacji uproszczonych planów urządzenia lasu dla całej powierzchni lasów niepaństwowych znajdujących się na terenie powiatu białobrzeskiego, mimo że w kolejnych budżetach Starostwa przyjętych do realizacji w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r., przewidziano łącznie środki na realizację ww. zadania w kwocie 167.700 zł. Na aktualizację UPUL wydatkowano tylko w 2009 r. kwotę 27.713 zł tj. 16,5 % planowanych na ten cel środków.

Wg stanu na 30 czerwca 2010 r. (wg danych WRL i OŚ) na terenie powiatu znajdowało się 6.602 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, z czego UPUL aktualnymi od 1 stycznia 2010 r., objęto lasy niepaństwowe o powierzchni 976 ha (t.j 14,8 %). Dla pozostałych lasów o powierzchni 5.626 ha (85,2 %) Starosta Białobrzeski nie posiada aktualnej dokumentacji urzędzeniowej, z czego:

- dla lasów niepaństwowych o powierzchni 3.249 ha (49,2 %) termin ważności UPUL upłynął z dniem 31 grudnia 2006 r.,
- dla lasów niepaństwowych o powierzchni 2.377 ha (36,0 %) termin ważności UPUL upłynął z dniem 31 grudnia 2007 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Starosty w zakresie nadzoru nad wywiązywaniem się właścicieli lasów z obowiązków określonych w art. 9. ust 1 i art. 13 ust. 1 ustawy o lasach.

W okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r. nie wykonywał kontroli dotyczących wywiązywania się właścicieli lasów z obowiązków określonych w ww. przepisach tj.: zapobiegania pożarom leśnym; zapobiegania, wykrywania i zwalczania organizmów szkodliwych; ochrony gleb i wód leśnych; zachowania, odnawiania i przebudowy

roślinności leśnej (upraw leśnych); prowadzenia działań pielęgnacyjnych w lasach oraz racjonalnego użytkowania lasów.

W badanym okresie Starosta nie prowadził także kontroli i oględzin lasów w zakresie wykonania przez właścicieli obowiązków i zadań wynikających z uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL). W wyniku zaniechania ww. obowiązków, Starosta Białobrzeski nie wykorzystał w tym okresie możliwości wynikających z art. 24 ustawy o lasach i nie wydał żadnej decyzji administracyjnej właścicielom nienależycie wykonującym obowiązki określone w art. 13 ust. 1 ustawy o lasach i w aktualnych UPUL.

NIK przy udziale specjalistów z dziedziny leśnictwa dokonała oględzin 26 nieruchomości (działek) gruntowych – lasów niepaństwowych o łącznej powierzchni 57,14 ha. Oględziny nie wykazały rażących nieprawidłowości w zakresie stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów, w zakresie pielęgnacji upraw leśnych oraz nie wykazały zagrożeń ze strony czynników abiotycznych, biotycznych i antropologicznych. Jednak w wyniku ww. oględzin Starosta działając na podstawie art. 24 ustawy o lasach, w trzech przypadkach (11,5 % działek objętych oględzinami) wydał decyzje administracyjne nakazujące właścicielom działek wykonanie czynności pielęgnacyjnych.

4. Uwagi NIK dotyczą, braku ze strony Starosty działań w zakresie kontroli i nadzoru nad pracownikami Starostwa wykonującymi zadania dotyczących gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych własności Skarbu Państwa. W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Białobrzegach, zadania w zakresie gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych powierzono Wydziałowi Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.

Starosta Białobrzeski działając na podstawie art. 38 ust 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym², z dniem 14 stycznia 1999 r. upoważnił Naczelnika WRL i OŚ do wydawania min. indywidualnych decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu leśnictwa i konserwacji przyrody. W ww. Wydziale zatrudniony był 1 pracownik na stanowisku specjalisty ds. leśnictwa i konserwacji przyrody (wykształcenie średnie – technik leśnik o specjalności leśnictwo), któremu powierzono obowiązki dotyczące gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r. – zarówno Starosta jak Naczelnika WRL i OŚ nie prowadzili kontroli w zakresie w lasach niepaństwowych.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.

5. NIK pozytywnie ocenia – mimo stwierdzonych uchybień, działania Starosty w zakresie oceny udatności upraw leśnych prowadzonych na terenie Starostwa.

Ustalono, że Starosta posiadał pełne informacje uzyskane w Mazowieckim Oddziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o właścicielach, którzy w latach 2004 – 2007 – wykorzystując przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej⁴, – dokonali zalesienia działek na terenie powiatu białobrzeskiego.

Z danych tych wynika, że na terenie powiatu zalesiono w trybie ww. ustawy łącznie 26 działek, z czego: w 2005 r. – 2 działki, w 2006 r. – 16 działek, w 2007 r. – 8 działek. Starosta – w wyniku oględzin dwóch działek zalesionych wiosną 2005 r. – w dniu 8 lipca 2009 r. (w piątym roku uprawy) – pozytywnie ocenił udatność tych upraw. Kontrola wykazała jednak, że decyzje administracyjne dotyczące wprowadzenia zmian w operacie ewidencji gruntów oraz w geodezyjnej mapie ewidencyjnej gruntów Starostwa Białobrzeskiego, wydano w odniesieniu do ww. dwóch działek – w dniu 5 listopada 2009 r. tj. po 120 dniach od daty dokonania oceny udatności upraw, naruszając termin wydania tych decyzji określony w art. 35 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rzetelne wykazywanie w sprawozdaniach GUS L-03 danych dotyczących powierzchni lasów niepaństwowych.
2. Dokonywanie kontroli w zakresie gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.
3. Podjęcie skutecznych działań w celu aktualizacji uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla całej powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu.
4. Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa poprzez:
 - dokonywanie oględzin i kontroli w zakresie wywiązywania się właścicieli lasów z obowiązków określonych w art. 9 ust. 1 i 13 ust. 1 ustawy o lasach,
 - korzystanie z uprawnień wynikających z art. 24 ustawy o lasach i z aktualnych UPUL.

⁴ Dz. U. Nr 229, poz. 2273 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

5. Wydawanie decyzji administracyjnych w terminach określonych w art. 35 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.